

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021 tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen betreffende tewerkstelling
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Op 19 maart 2021 werd een samenwerkingsakkoord gesloten tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen betreffende tewerkstelling.

Het voorliggend ontwerp van decreet voorziet de instemming met het samenwerkingsakkoord.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsvelden: Werk en Sociale Economie

Zoals in het Vlaams regeerakkoord 2019 – 2024 onder ‘3. Justitie’ duidelijk is aangegeven, is Vlaanderen een deelstaat met rechten én plichten. Dit houdt niet alleen in dat we een duidelijke, toepasbare en afdwingbare wetgeving verwachten, maar evenzeer een efficiënte en effectieve handhaving.

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie is de voorbije tien jaar een aanzienlijke professionalisering doorgevoerd van het sociaalrechtelijk handhavingsbeleid. Hierbij is steeds als uitgangspunt genomen dat het handhavingsbeleid geen doel op zich is, maar er in de eerste plaats moet voor zorgen dat de wetgeving wordt nageleefd, dat eventuele inbreuken worden voorkomen, of zonodig worden rechtgezet.

Het samenwerkingsakkoord voorziet een versterking van de samenwerking tussen de Vlaamse Sociale Inspectie en de andere gewestelijke sociale inspectiediensten met het oog op een betere inspectie en controle op de naleving van de wetgeving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het samenwerkingsakkoord werd op 12 februari 2021 door de Vlaamse regering goedgekeurd (VR 2021 1202 DOC.0143/1).

Voorontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch-en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4 (aanwijzing nr. 297).

Dit voorontwerp van decreet valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse omdat er geen vrije beleidsruimte bestaat.

Over het bijgaande ontwerp van decreet werden de hiernavolgende adviezen verleend :

- het advies van de Inspectie van Financiën op 7 mei 2021;
- het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (hierna genoemd SERV) op 7 juni 2021;
- het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie (hierna genoemd VTC) met nr. 2021/41 op 15 juni 2021;
- het advies van de Raad van State met nr. 69.771/1/V op 18 augustus 2021.

1. Het advies van de SERV

De SERV heeft op 7 juni 2021 een positief advies (zonder bemerkingen) verleend.

Dit behoeft geen verdere toelichting.

2. Het advies van de VTC

De VTC heeft op 15 juni 2021 over het ontwerp van decreet advies verleend.

Hieronder wordt verder ingegaan op de bemerkingen van de VTC :

- a) Het komt de opstellers van het samenwerkingsakkoord toe om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtsgrond vindt in artikel 6 AVG (dit kan aangegeven worden in de nota aan de Vlaamse regering en de memorie van toelichting).

Het spreekt voor zich dat de uitwisseling van de persoonsgegevens enkel zal kunnen plaatsvinden in het kader van de doelstelling van het samenwerkingsakkoord, d.w.z. een correcte toepassing van en een betere inspectie en controle op de naleving van de wetgeving.

Daarom werd op vraag van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) in de aanhef van het samenwerkingsakkoord ook expliciet verwezen naar de toepasselijke bepalingen inzake de uitwisseling van persoonsgegevens. Daarnaast wordt in de nota aan de Vlaamse regering en in de memorie van toelichting ook uitdrukkelijk verwezen naar artikel 9 van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, dat voorziet in de uitwisseling van gegevens. De vraag van de VTC werd dus van in den beginne ondervangen.

b) De VTC onderlijnt in het bijzonder het belang van artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet - voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)1 of punt e)2 AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden met het oog op de voorzienbaarheid van de norm:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

De bemerking van de VTC heeft betrekking op regelgeving. Dit betekent evenwel niet dat de Vlaamse Sociale Inspectie ongevoelig is voor de bekommernis van de VTC inzake voorzienbaarheid. Het doel van de verwerking, de entiteiten en de verwerkingsverantwoordelijken zijn momenteel reeds opgenomen in het samenwerkingsakkoord. Om aan de bekommernis van de VTC tegemoet te komen, zullen de overige gegevens worden opgenomen in een af te sluiten protocol (cfr. vermeld onder d)).

c) De verwerkingen betreffen gezien de context van controle ook categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 10 AVG en die behoeven strengere of bijkomende beveiligingsmaatregelen, d.w.z. :

- de categorieën van personen aanwijzen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

De categorieën van personen die binnen de Vlaamse Sociale Inspectie toegang hebben tot de persoonsgegevens zijn de bevoegde sociaalrechtelijk inspecteurs en de ondersteunende administratieve medewerkers.

Voor de sociaalrechtelijk inspecteurs wordt in artikel 8, § 1 van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht en in artikel 58 van het Sociaal Strafwetboek van 6 juni 2010 in een decretale of wettelijke vertrouwelijkheidsbepaling voorzien. Daarnaast wordt in een specifieke deontologische code, die van toepassing is op alle personeelsleden van de Vlaamse Sociale Inspectie, voorzien in een professionele discretieplicht en een naleving van de privacyregels en de veiligheidsvoorschriften.

Om aan de bekommernissen van de VTC tegemoet te komen zal de Vlaamse Sociale Inspectie daarnaast een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoeren.

d) De VTC wijst erop dat er rekening zal moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

Om aan de bemerkingen van de VTC tegemoet te komen zal de Vlaamse Sociale Inspectie vooraf een protocol afsluiten met de andere gewestelijke sociale inspectiediensten. In dit protocol zal ook een inventaris worden opgenomen van de uit te wisselen persoonsgegevens, die noodzakelijk zijn voor een efficiënte handhaving. Het spreekt voor zich dat hierbij – indien nodig – ook de verplichtingen in hoofde van de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid en van het Rijksregister worden nageleefd.

Ter informatie kan ook meegegeven worden dat de uitwisseling van gegevens met de federale sociale inspectiediensten en/of sociale zekerheidsinstellingen geschiedt binnen de grenzen en de voorwaarden die zijn voorzien in de machtigingen van het betrokken sectoraal comité.

- e) De VTC vraagt om de notie 'vertrouwelijk karakter' uit te leggen.

Om aan de bekommernissen van de VTC tegemoet te komen, zal dit in de af te sluiten protocollen worden opgenomen.

- f) De VTC vraagt bijzondere aandacht te schenken aan de transparantievereisten.

Om aan de bekommernissen van de VTC tegemoet te komen zal de Vlaamse Sociale Inspectie in het kader van de af te sluiten protocollen nagaan op welke manier het voldoen aan de transparantievereisten het best kan geschieden.

3. Het advies van de Raad van State

De Raad van State heeft op 18 augustus 2021 over het ontwerp van decreet advies verleend.

Hieronder wordt verder ingegaan op de bemerkingen van de Raad van State :

- a) Vormvereisten : de Raad van State merkt op dat het ontwerp enkel werd voorgelegd aan de VTC en dat derhalve het advies van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) moet ingewonnen worden.

Er kan hier worden volstaan met de bemerking dat de Gegevensbeschermingsautoriteit (Advies nr. 49/2019) reeds op 27 februari 2019 advies heeft verleend over het samenwerkingsakkoord. De uiteindelijke tekst van het samenwerkingsakkoord werd aangepast aan de bemerkingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Tot slot moet nog worden opgemerkt dat de VTC sinds 25 mei 2018 conform de AVG toezichthoudende autoriteit is voor de Vlaamse instanties.

Een bijkomend advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit is in de gegeven omstandigheden derhalve overbodig.

- b) Artikel 1 van het ontwerpdecreet : de Raad van State merkt op dat het ontwerp enkel betrekking heeft op een gewestaangelegenheid.

De tekst van artikel 1 werd aan de bemerking aangepast.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021 zorgt voor een gestructureerde samenwerking tussen de gewestelijke sociale inspectiediensten.

Om de sociale inspectiediensten van de Gewesten en van de Duitstalige Gemeenschap toe te laten fraude op een efficiënte en effectieve manier aan te pakken, moeten deze inspectiediensten onderling informatie kunnen uitwisselen. Daarom voorziet de basisreglementering van iedere inspectiedienst de mogelijkheid tot uitwisseling van informatie.

Voor de Vlaamse Sociale Inspectie is dit voorzien in artikel 9 van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht. In dit artikel wordt voor deze uitwisseling tevens in de afsluiting van een samenwerkingsakkoord voorzien.

De bevoegdheidsuitbreiding ingevolge de zesde staatshervorming (economische migratie, dienstencheques, RSZ-doelgroepenverminderingen) heeft er toe geleid dat meer samenwerking en derhalve de afsluiting van een samenwerkingsakkoord noodzakelijk is geworden.

Het samenwerkingsakkoord creëert de juridische basis voor de samenwerking.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Een artikelsgewijze bespreking is overbodig aangezien de ontworpen bepalingen standaardbepalingen zijn die voor zich spreken.

Voor een artikelsgewijze bespreking van het samenwerkingsakkoord wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen van het samenwerkingsakkoord.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

De inspectie van financiën bracht op 7 mei 2021 een gunstig advies uit en gaf aan dat het akkoord van de minister van begroting niet vereist is.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorliggend ontwerp van decreet en de bijkomende memorie van toelichting worden aan de Vlaamse regering voorgelegd voor definitieve goedkeuring met het oog op de indiening ervan in het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021 tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen betreffende tewerkstelling en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister van Werk te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Hilde CREVITS